LAISVĖ—LIBERTY
Vienintelis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) $11.00
Kanadoje 11.00
Kitur užsienyje 15.00
Metams prenumerata:
Jungtinėse Valstijose 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian daily in Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 166 **** Richmond Hill 19, N. Y., Šeštadienis, Rugp. (Aug.) 25, 1956 **** METAI 46-ti

KRISLAI

Džiūgavo išsigandę.
Turės užsičiaupti.
Du balamūtai.
Kodėl bijo?
Prof. J. Žemaitis.
Nauja nuomonė.
Rašo A. Bimba

San Francisco konvencijoje republikonai triukšmavo labai išsigandę. Tai matėsi iš jų beverčių ilgų kalbų. Matėsi pas juos pačius abejonių, ar šį rudenį jiems pavyks atlaikyti savo pozicijas.

Jeigu jie nebūtų bijoję, juk būtų leidę bent jau vice-prezidento vietai kandidato klausimą palikti atdarą. Bet neleido niekam nė išsižioti apie kurį kitą kandidatą.

—:—

Demokratų konvencijoje didžiausiu balamūtu ir sirata pasirodė Trumanas. Neatsiliko ir republikonų konvencija. Joje tas liūdnas vaidmuo atiteko Stassenui.

Abudu bevcik atsiklaupę ant kelių atsiprašė savo oponentus ir mušdamiesi į krūtinę pasižadėjo už juos darbuotis rinkiminėje kampanijoje.

—:—

Kolumnistai broliai Alsopai turi savo filosofiją apie Nixoną. Jis laimėjo nominacijas, bet, girdi, ateityje savo prakalbose nebegalės straksėti ir negražiai plūsti demokratus.

Kaip žinia, anoje rinkimų kampanijoje Nixonas demokratus vadino išdavikais, o jų viešpatavimą Washingtone pakrikštijo "dvidešimties metų išdavyste".

Dabar Nixonas turės kalbėti ir užsilaikyti civilizuotai! Tokia kaina jis laimėjęs nominacijas antram terminui.

—:—

Absoliutiškai jokio pateisinimo mūsų Valstybės departmentas neturi savo uždraudimui laikraštininkams vykti Kinijon. Prieš tą departmento žygį iškėlė protestą net republikoniškas "N. Y. Herald - Tribune".

Uždraudimas skaitoma pažeidimu spaudos laisvės.

Kokią teisę valdžia turi įsakinėti laikraštininkams, kur jie gali važiuoti, o kur negali?

Neturi jokios teisės.

—:—

Dar viena skaudi žinia iš Lietuvos. Ten mirė prof. Žemaitis. Atsimenu savo susitikimą ir pokalbį su juomi. Jis buvo baisiai susirūpinęs ir nuliūdęs. Jo dukra gulėjo mirties patale. Berods vėžiu sirgo. Profesorius per ašaras sakė: Nieko nesigailėčiau, kad jai pagelbėti—tokia ji jauna, tokia mokyta, o žengia į kapą!

Teiravosi, argi nesiranda kokių nors vaistų Amerikoje jai padėti. Abejojau. Sakiau: ir pas mus nuo tos ligos labai daug žmonių miršta.

Sugrįžęs Amerikon išgirdau, kad profesoriaus mylimoji dukra išsiskyrė iš gyvųjų tarpo! O dabar, išgirstu, ir jo patiės nebesiranda! Kokia tragedija!

—:—

Prisimena man ir kiti taurūs lietuvių tautos sūnūs, kuriuos buvau asmeniškai susitikęs ir kuriuos mirtis pasišaukė pas save, tai: Profesorius Pakarklis, Petras Cvirka, Balys Sruoga, V. Valsiūnienė. Tai visi stambūs veikėjai ir kultūrnėšiai.

—:—

Angliškajame Daily Workeryje dar vis tebeėina karštos ir įdomios komunistų diskusijos. Pasirodė ir nauja nuomonė—nuomonė Komunistų partiją paleisti ir ieškoti susitarimo su kitomis kairiečių grupėmis sudarymui plačios ir galingos marksistų partijos.

Lengva pasakyti, bet sunku padaryti.

Būsimasis partijos suvažiavimas, aišku, tars savo žodį ir šiuo klausimu.

LONDONE PASIBAIGĖ SUEZO REIKALŲ KONFERENCIJA

Jau pastebėjo pašautojo lėktuvo likučius netoli Liaudies Kinijos kranto

Washingtonas. — Laivynas skelbia, kad žvalgybiniai lėktuvai jau pastebėjo pašautojo amerikiečių orlaivio, Martin Meteoro, likučius netoli Liaudies Kinijos kranto. Tas žvalgybinis orlaivis tapo pašautas netoli Kinijos, bet virš tarptautinių vandenų, sako Amerika. Kinai paskelbė, kad jų kovos orlaiviai susirėmė su čianginiu orlaiviu, paleido į jį šūvius, pažeidė jį, bet jis nuskrido Pietryčių (Taivanio - Formozos) link.

Manoma, kad kinai kalba apie tą patį orlaivį. Kadangi visi Čiango orlaiviai yra Amerikos gamybos, tai Liaudies Kinijos pilotų akyse tų dviejų kraštų orlaiviai vienas ir tas pats—identifikuoja ne pagal ženklus, o pagal siluetą.

Laivyno pranešimas sako, kad nėra žymių, jog kas nors iš 16 įgulos liko gyvas.

Skelbdamas apie tą orlaivį Pekino radijas sako, kad jis skraidinėjo ne vien virš Kinijos teritorinių vandenų, bet ir virš Kinijos salų.

Kūba nutraukė santykius su Dominikų respublika

Havana. — Kuba nutraukė diplomatinius santykius su savo kaimyne Dominikų respublika ir ištraukė savo ambasadorių. Ginčas tarp tų dviejų valstybėlių eina jau koks pusmetis. Abi pusi kaltina viena kitą maišymesi nesavuose reikaluose. Kuba dabar paprašė Panamos ambasadoriaus, kad jis kol kas atstovautų jos reikalus Dominikuose.

Niurenbergas. — Karinis teismas rado kaltais septynis amerikiečius kareivius, kurie apkaltinti penkiolikametės vokietaitės išprievartavime Kadangi tie kareiviai yra negrai, tai pro-nacinė Vak. Vokietijos spauda sukėlė ir nemažai rasistinio jausmo šios bylos metu.

Vakarų Vokietija teis O. Johną kaip išdaviką

Bonna. — Vakarų Vokietijos aukščiausias teismas Karlsruheje apkaltino Otto Johną išdavystėje. Jis dabar kalėjime ir bus teisiamas. Otto John buvo Vakarų Vokietijos kontržvalgybos viršininkas. Praeitais metais jis pabėgo Rytų Vokietijon ir paskelbė, kad apleido Vakarus, nes nori darbuotis už taiką ir prieš ginklavimąsi bei nacizmo atgaivinimą Vakarų Vokietijoje.

Bet keli mėnesiai vėliau Otto John padarė naują žingsnį — jis grįžo Vakarų Vokietijon, sakydamas, kad visas perėjimas į Rytus buvo klaida.

Darbo unijų kovos lauke

Lester, Pa. — Westinghouse atleido iš darbo trims dienoms šimtus darbininkų, tuomi bausdami juos už "neautorizuotus streikus". Unija (UE) sako, kad pusė fabriko sustabdyta. Unijos atstovas E. Savitsky sako, kad kompanija tuomi laužo neseniai pasirašytą sutartį.

Montreal, Kanada. — Čia vyksta foto-graviuros (engreiverių) darbininkų unijos suvažiavimas. Prie tos unijos priklauso 18,000 narių Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje. Suvažiavimas pasmerkė taip vadinamus "teisės į darbo įstatymus" Amerikoje kaip streiklaužiškus.

Kearny, N. J. — Penktadienį 1,850 Congoleum Nairn fabrikų darbininkų Kearnyje ir Trentone balsavo, ar tęsti streiką. Laikraščiui einant spaudon, balsavimo pasekmės dar nebuvo žinomos.

Jeruzalė. — Iš Gazos srities pranešama apie naujus susirėmimus tarp egiptiečių ir izraeliečių.

Eisenhowerio kalba

Republikonai esą "ateities partija"

San Francisco. — Tad, jau ir po republikonų partijos konvencijos "Karvių palociuje." Ketvirtadienio vakare keturias dienas besitęsusi konvencija priėjo prie finalo, kuris turėjo būti dramatiškas — kalbėjo vice-prezidentas Nixonas ir ant galo pats Eisenhoweris.

Nixono tėvas buvo mirtinai apsirgęs nominavimo balsavimo dieną, taip, kad Dick išsiskubino prie jo lovos, bet greit sustiprėjo, kad Nixonas galėtų grįžti ketvirtadienį ir pasakyti kalbą. Jo kalba mažai kuo skyrėsi nuo kitų pasakytų konvencijoje, bet Eisenhoweris bandė įnešti naują toną.

Vyriausia Eisenhowerio mintis: republikonai esą vilties, jaunimo ir pažangos partija — ateities partija. Jis sakė, kad republikonai ir tik republikonai gali vesti Ameriką prie didesnės gerovės, pilnesnio gerbūvio ir pastovesnės taikos...

Šiaip konferencija pasibaigė sklandžiai, pilnai kaip numatyta. Eisenhoweriui surengta triukšminga, ilga, bet mechaniška demonstracija. Nixonui kiek mažesnė. Hall perrinktas nacionaliniu pirmininku.

Socialistai svarsto, ar vienytis su K.P.

Įtakingiausias socialistų vadas Indijoje ragina prie vieningumo

Deli. — Ateinantį vasario mėnesį Indijoje vyks visuotini parlamentiniai rinkimai. Jau nekuris laikas, kai Pražos (Liaudies) Socialistų partijoje vyksta diskusijos, ar sudaryti tuose rinkimuose vieningą frontą su komunistais. Dabar už tokį vieningą frontą pasisakė įtakingiausias Indijos socialistas, Žajaprakašas Narajanas. Narajanas sako, kad komunistai ir socialistai turėtų ateinančiuose rinkimuose sudaryti bendrus sąrašus, kad nugalėti Kongreso partiją — bent kai kuriose provincijose tas galima, sakė jis.

Narajanas sako, kad Nehru vadovaujama Kongreso partija žada ir žada socialinių reformų, platesnio nacionalizavimo ir žemės dalinimo, bet mažai daro. Jis sakė, kad vieningas frontas tarp komunistų ir socialistų pastumtų ir Kongreso partiją į kairę, sustiprintų kairesnius elementus joje, ir su laiku gal vestų prie plataus liaudies fronto.

Suėmė Weinbergerių vaikučio pagrobėją

Kūdikį pametė dieną po vogimo; suimtas LaMarca 2 vaikų tėvas

New Yorkas. — FBI suėmė Angelo John LaMarca ir skelbia, kad jis prisipažino pagrobęs - kidnapinęs Weinbergerių kūdikį. LaMarca prisipažino, kad jis vaikutį kelių savaičių kūdikį, pametė vieną dieną po pagrobimo. LaMarca, kaip pasirodo, nėra patyręs kriminalistas. Jis neatliko kitų nusikaltimų ir nesėdėjęs kalėjime. Jis 31 metų amžiaus ir dviejų vaikų tėvas, mechanikas, kuris radosi desperatiškoje finansinėje padėtyje, jam staiga atėjo mintis, kad vienintelis būdas gauti $2,000, kiek jam būtinai reikėjo, jis kidnapinęs turtingų tėvų vaiką.

LaMarca kidnapino Weinbergų kūdikį ir paliko rašteli, kuriame tarp kitko sakyta:

"Aš labai apgailestauju, kad turiu taip daryti. Galėčiau prašyti daugiau, bet prašau tik dviejų tūkstančių, kiek man būtinai reikia..."

LaMarca sekančią dieną atvažiavo prie Weinbergerių namų pasiimti pinigus. Jis su savimi turėjo ir vaiką. Bet pastebėjęs policiją ir minią, jis nusigando ir tą pačią dieną paliko kūdikį laukuose, užmiestyje Long Islande.

Sakoma, kad vaikas gal būtų buvęs grąžintas sveikas tėvams, jeigu visi New Yorko laikraščiai būtų laikęsi policijos prašymo nerašyti apie įvykį. Bet "Daily News" nesilaikė nutarimo ir tokiu būdu pritraukė dėmesį, kas atbaugino kidnapintoją.

Dauguma sudarė komisiją; Indija, Indonezija, TSRS ir Ceilonas pasmerkė ją

Londonas. — Londono konferencija Suezo klausimais pasibaigė. Ji baigėsi be konkretiškų rezultatų ir susiskaldžiusi. 18 kraštų, kurie rėmė Dulleso planą, kad reikia kreiptis į Egiptą konferencijos vardu, sudarė penkių šalių komisiją. Į ją įeina Australija, Švedija, Amerika, Iranas ir Etiopija. Vengta įtraukti jon Britaniją arba Francūziją, kurios labiausiai nusistačiusios prieš Egiptą. Bandyta įtraukti kuo daugiau Azijos-Afrikos šalių, bet Pakistanas, Indonezija ir Indija atsisakė. Vakariečiai turėjo pasitenkinti Iranu ir Etiopija, dvemis šalimis, kurios beveik neturi laivininkystės. Ta komisija dabar svarstys, kaip atsikreipti į Egiptą ir kokiu būdu eiti prie susitarimo. Prieš nutarimą sudaryti tokią komisiją balsavo Tarybų Sąjunga, Indija, Indonezija ir Ceilonas.

Komisijos pirmininku išrinktas Australijos Robert Gordon Menzies. Amerikos atstovas toje komisijoje yra Loy Hendersonas.

Iš Egipto ateina žinios, kad prezidentas Nasseris priimtų tą komisiją, nors Egiptas nepripažino Londono konferencijos. Nasseris priimtų komisiją vien tam, kad išgirsti jos nuomonę, bet nelaiko ją oficiališka arba turinčia galią.

Maskva. — Tarybinis radijas sako, kad abiejų Amerikos partijų platformos turi pro karinius ir taikai kenksmingus punktus.

Kita nelaimė Belgijos kasyklose; 24 pavojuje

Montgnie su Sambre, Belgija. — 24 angliakasiai radosi mirtiname pavojuje šioje kasykloje, tik kelios mylios nuo Amerceur kasyklos, kurioje 263 angliakasiai sudegė. Montagnie su Sambre kasykloje žiežirbos uždegė gazus ir gaisras pradėjo siausti. 24 kasėjai radosi apie pusės mylios gilumoje, žemiau gaisro vietos, ir buvo pavojaus, kad jie gali sudegti. Bet gaisras tapo užgesintas ir jie išgelbėti.

Juos išgelbėjo tie, kurie dar darbuojasi Amerceur kasykloje. Ten tik vakar užtikta 90 lavonų. Dalis lavonų dar nepasiekta.

Kipro nacionalistai britams: 'Pabandykite mus nugalėti!'

Nicosia. — Kipro nacionalistų pogrindinė ginkluota organizacija EOKA jau atsakė į britų siūlymą sudaryti paliaubas. Nicosijoje buvo paskleisti lapeliai, po kuriais pasirašė "EOKA vadas Dighenis". Dighenis yra slapyvardė pulkininko Grivo. Grivas, buvęs Graikijos armijos karininkas, kuris taipgi tarnavo britų karinėse pajėgose, yra vyriausias EOKA komandierius.

EOKA atsako, kad nacionalistai nori paliaubų, bet ne tomis sąlygomis, kurias siūlė britai. Britai faktinai kipriečiams kovotojams davė du pasirinkimu: būti deportuotiems į Graikiją arba eiti į kalėjimus. EOKA sako, kad britai tokiu būdu nori tęsti kruviną kovą ir prideda:

"Britai mums stato nepriimtinas sąlygas, — gerai, bandykite mus nugalėti, mes pasirengę!"

EOKA atsakymas staiga pakeitė visą atmosferą Kipre. Per kelias dienas, per kurias tęsėsi neoficialės paliaubos, britai laisvai vaikščiojo Nicosijos gatvėmis, kavinėse sėdinėjo britų karininkai ir t. t. Dabar vėl krašte jaučiama įtempta lyg ir karinė atmosfera.

Afganistanas neįleido N. Y. "Times" reporterio

Kabulas. — Afganistano valdžia nedavė vizos New Yorko "Times" reporteriui A. M. Rosenthalui. Jis norėjo vykti Afganistanan, kad rašyti apie tarptautinę prekybos parodą, kurioje dalyvauja ir Amerika. Anksčiau Afganistanas atsisakė duoti vizą "Times" ir "Life" korespondentui.

Afganistanas aiškina, kad tie amerikiečių leidiniai savo praeities raštuose užgaudinėjo Afganistaną.

Paryžius. — Francūzijos kabinetas laikys specialų posėdį apie Suezo reikalus.

ORAS NEW YORKE
Giedra, vėsu

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President CLEMENT BREADY; Secr.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year $10.00	Canada and Brazil, per year $11.00
United States, per 6 months $6.00	Canada and Brazil, 6 months $6.50
Queens Co. ..... $11.00 per year	Foreign countries, per year $15.00
Queens Co. ..... $6.50 per six mos.	Foreign countries, 6 months $8.00

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

POOR MISTER STASSEN!

VARGIAI KAS TIKEJOSI, kad asmuo, pakilęs sakalu, taip žemai nutūps vabalu!

Kalbame apie Haroldą Stasseną. Prieš keletą savaičių šis vyras pareiškė visam kraštui, kad ji žinąs labai daug republikonų, kurie nenorį matyti Nixoną kandidatu vice-prezidento vietai, kurie, kartu su juo patim, siūlą kandidatu tai vietai Massachusetts valstijos gubernatorių Christian A . Herterį.

Stassenas, kaip geras republikonas ir nemenkas politikas, netgi pareiškė abejojimų, ar Eisenhoweris laimėtų rinkimus, jei greta jo būtų pastatytas Nixonas. Dėl to jis kovosiąs republikonų suvažiavime už Herterį arba už kurį kitą republikoną kandidatą vice-prezidento vietai.

Stassenas pasisakė, kad jis manąs, jog republikonų suvažiavimas turįs būti "atviras" — atviras ta prasme, kad jame kas tik nori ir ką nori gali statyti kandidatu vice-prezidento vietai.

Na, ir visi, aiškus daiktas, laukė, kas čia bus.

Republikonų suvažiavimas, reikia pasakyti, buvo labai nuobodus. Nepagyvino jo nei dainos, nei orkesetrinė muzika. Viskas buvo dirbtinai ištęsta. Mat, partijos vadovai buvo padarę sutartis su televizijos ir radijo kompanijomis, kad per tiek ir tiek valandų kasdien suvažiavimas bus laikomas. Jie buvo priversti ištesėti savo pažadą. Na, o "ištesėdami," republikonų kalbėtojai labai ištęsė savo kalbas, kartojo tuos pačius sakinius, tas pačias frazes po daug kartų.

Iš tikrųjų, šis suvažiavimas buvo galima pradėti ir užbaigti viena diena, bet jį tęsė net keturias dienas.

Taigi, klausytojai per radiją ir stebėtojai per televiziją tikėjosi, kad tą nuobodulį atmieš nors Stasseno "pasirodymas" su savo kandidatu ar kandidatais.

Deja, Stassenas suklupo.

Paskutinę dieną (trečiadienį) prezidentas Eisenhoweris pasišaukė Stasseną į hotelį, kuriame buvo apsistojęs, ir pasakė: būk geras, nesmarkauk, viskas jau iš anksto nutarta ir padaryta, kaip turi būti, tai ir tu stok į tą krūvą ir kartu giedok aleliuja už Nixoną.

Na, ir smarkuolis Stassenas nuleido nosį ir pasidavė patvarkymams iš viršaus. Jis ne tik nestatė jokio kandidato vice-prezidento vietai, bet dargi pasakė kalbą, užgiriančią Nixoną, kaip didelį žmogų. I Savo kalboje jis nužemintai atsiprašė Nixono ir kitų kietakakčių republikonų "už savo griekus" ir viskas buvo okei!

Šitaip baigėsi ta anti-niksoninė kampanija, kurią Stassenas pradėjo. Ji baigėsi liūdnai, nepasakius kitaip.

Tenka priminti, kad reakcininkai republikonų vadovai suvažiavimą turėjo savo kontrolėje labai tampriai suspaudę. Nebuvo progos ten pasirodyti jokiai opozicijai prieš Hallą, Knowlandą, Dirckseną, Nixoną ir kitus šulus, dominavusius suvažiavime.

—:—

EISENHOWERIS ir Nixonas buvo nominuoti vienbalsiai. Neatsirado drąsesniųjų, kurie dėl žmonių akių būtų išdrįsę tarti priešingą vienam ir kitam kandidatui žodį. Liberališkesni suvažiavimo dalyviai bijojosi prasitarti nereikalingo žodžio, kad nebūtų prieš juos paavrtotas koks nors smurtas, kad nebūtų už tai jie pabausti.

Dabar liekasi palaukti ir pamatyti, ką pasakys balsuotojai — ypatingai balsuotojai, kurie nepriklauso jokiai partijai, o kurių yra milijonai.

Kiekvienam juk žinoma, kad daug žmonių yra labai griežtai nusistatę prieš Nixoną. Bet jie savo žodį tars tik lapkričio 6 d.

KĄ SAKYS AFL-CIO VADOVYBĖ?

SEKAMĄ SAVAITĘ Pocono kalnuose, Pennsylvanijoje, įvyks AFL-CIO Veikiančiosios tarybos posėdis.

Organizuoti darbininkai laukia, ką jis tars dėl prezidentinių kandidatų.

Kai kurie spėja, kad ši taryba formaliai nieko tuo klausimu viešai nepasakys. Tačiau manoma, jog tarybos dauguma, apie 25 asmenys prieš 3, yra nusistatę už Stevensoną-Kefauverį—vadinasi, už demokratų kandidatus.

AFL-CIO prezidentas Meany laikosi "neutralės" pozicijos. O toks žymus asmuo, kaip tymsterių unijos prezidentas Dave Beck, atvirai pasisako prieš užgyrimą bet kurios partijos kandidatų. Beck siūlo, kad teisė (užgyrimas kandidatų) turėtų būti palikta kiekvienai unijai: kuriuos kandidatus ji užgirs—jos biznis.

AFL-CIO suvažiavimas—vadinasi, visų unijų atstovų bendras suvažiavimas—tejvyks tik sekamais metais. Kai kurie galvoja, jog ši taryba, tačiau, gali sušaukti šiemet specialų suvažiavimą apsvarstymui rinkiminių reikalų ir pasisakymui dėl kandidatų.

Vienas dalykas yra aiškus: demokratų partijos suvažiavime dalyvavo visa eilė darbo unijų vadovų kaip delegatai. Republikonų partijos suvažiavime to nebuvo. Dėl to tenka manyti, kad organizuotų darbininkų vadovybės dauguma viešai pasisakys už Stevensoną-Kefauverį ir dės pastangų, kad jie būtų išrinkti.

LITERATURA--MENAS

Rašytojui Jonui Šimkui 50 metų

Rugpiūčio 27 d. vienas įžymiųjų Lietuvos plunksnos darbuotojų, Jonas Šimkus, minės savo 50 metų amžiaus sukaktį.

Jonas Šimkus — vienas iš tų jaunesniosios kartos literatų, kurie iš pat jaunų dienų ėjo "prieš srovę", prieš valdančiąją buržuaziją, prieš fažizmą ir savo likimą rišo su liaudimi, kovojančia už duoną ir laisvę.

JONAS ŠIMKUS

J. Šimkus pradėjo rašyti 1926 metais — taigi prieš 30 metų. Išleido du rinkinius eilėraščių ir vieną apysakų rinkinį, bet daugiausia jam teko dirbti žurnalizmo srityje.

Jis kadaise dirbo "Lietuvos Žinių" redakcijoje; jis buvo kolektyve, kuris leido "Trečią Frontą". Jis palaikė draugystę (ir jiems visaip padėjo) su tokiais lietuvių literatūros korifėjais, kaip Salomėja Nėris ir Petras Cvirka.

1940 metais, žlugus Lietuvoje fašizmui, J. Šimkus redagavo dienraštį "Tarybų Lietuva." Prasidėjus Antrajam pasauliniam karui, rašytojas, kaip ir daug kitų Lietuvos veikėjų, pasitraukė į Tarybų Sąjungos gilumą. Gyvendamas Maskvoje ir Kuibyševe, J. Šimkus redagavo "Tarybų Lietuvą", kuri ėjo nereguliariai, dirbo Visasąjunginio Radijo Komiteto lietuviškoje redakcijoje, kai kurį laiką redagavo "Tiesą". Žodžiu, jis buvo pasinėręs anti-fašistiniame publicistiniame darbe, nukreiptame už juo greitesnį Lietuvos išlaisvinimą, už sumušimą fašistinių armijų.

Grįžęs į išvaduotąjį Vilnių, J. Šimkus kai kurį laiką buvo dienraščio "Tiesos" redaktoriaus pavaduotojas, vėliau savaitraščio "Literatūra ir Menas" atsakingasis redaktorius, Lietuvos Rašytojų Sąjungos pirmininkas.

Per pastaruosius keleris metus J. Šimkus redaguoja didžiulį rimtą ir turiningą literatūros ir meno žurnalą "Pergalė". Be to, jis daug rašo kritikos straipsnių kituose laikraščiuose.

Šiemet išėjo iš spaudos J. Šimkaus sukurtų kritikos straipsnių knyga "Apie literatūrą."

Tai talentingas rašytojas, kritikas ir jaunų Lietuvos literatų auklėtojas!

Kiek teko girdėti, Jonas Šimkus, sulaukęs 50 metų amžiaus, yra sveikas ir pilnas energijos vyras. O tai reiškia, kad jis dar daug duos Lietuvai, kurią visa širdimi myli ir kuriai atsidavusiai per ilgą laikotarpį nuoširdžiai dirbo.

Kai gausime iš Lietuvos daugiau duomenų apie jubiliato gyvenimą ir nuveiktus darbus, parašysime apie jį išsemiau. O šiuo tarpu tenka nuoširdžiai palinkėti Jonui Šimkui: ilgiausių metų ir gausingiausio darbo!

Rojus Mizara

Albanijos artistai Vilniuje

Daugiau kaip 400 metų kentėjo narsi, laisvę mylinti albanų tauta po svetimų ir savų išnaudotojų jungu. Net XX amžiaus pradžioje Albanija dar buvo pusiau feodalinė šalis, su primityviu žemės ūkiu, atsilikusia pramone.

Neatpažįstamai pasikeitė šalis liaudies valdžios metais. Albanų liaudis sugebėjo per trumpą palyginti laikotarpį įveikti šimtmetinį atsilikimą ir pasiekti žymių laimėjimų visose liaudies ūkio srityse.

Ypač suklestėjo albanų menas, literatūra. Pastaraisiais metais Albanijoje įsteigta Valstybinė filharmonija, sukurtas simfoninis orkestras, estradinis orkestras, eilė ansamblių. 1953 metais respublikos sostinėje Tiranoje buvo įkurtas opėros ir baleto teatras. Šio teatro scenoje pirmą kartą buvo pastatyti albanų kompozitorių kūriniai — Jakovo koncertinė opera "Šviesa virš Albanijos", Kono operetė "Aušra" ir kt. Populiarūs liaudies masėse yra šios operos dainininkai: Kraja, Kosturi, Berati ir kt.

Sparčiai auga ir jaunosios albanų meninės jėgos. Daugelis jaunųjų atlikėjų — įvairių festivalių ir konkursų laureatai. Kai kurie jų su pasisekimu koncertavo daugelyje užsienio šalių. Nemaža jaunų atlikėjų mokosi Maskvos Čaikovskio vardo Valstybinėje konservatorijoje ir choreografinėje studijoje prie TSRS Didžiojo akademinio teatro. Baigę studijas, jie grįš į savo tėvynę. Didelė grupė Albanijos artistų šiomis dienomis viešėjo respublikos sostinėje.

Vilniuje albanų artistai davė du koncertus.

Scenoje — baleto artistai Ganimet Vendreša, Miliuše Bebeziče ir Džamil Simidžiu. Jie atlieka eilę šokių iš Drigo baleto "Arkliukas-kupriukas".

Nuoširdžiai, išraiškingai atlieka artistė Nina Mulia albanų liaudies dainą "Myliu tave", o tap pat Čio-čiosan ariją iš to paties pavadinimo Pučini operos ir kt.

Baleto šokėjai Miliuše Bebeziče ir Džamil Simidžiu atliko bolero iš Minkaus baleto "Don Kichotas".

Su pasisekimu išpildo Džoni Atanas Rachmaninovo "Sapną", Tosti "Serenadą", Otelo monologą iš to paties pavadinimo verdi operos. Klausytojai šiltai sutinka jo atliekamą albanų kompozitoriaus Kersaki dainą "Dainuoju tau".

Antroje koncerto dalyje baleto solistai Ganimet Vendreša ir Petrit Vorpsi atliko techniškai sudėtingą Gliuko "Melodiją", Zoika Chadzo ir Agron Aliai — keletą šokių iš Hertelio baleto "Bergždžias atsargumas".

Tarptautinių ir studentų festivalių konkurso Bukarešte ir Berlyne laureatas Avni Mulia puikiai atliko Čaikovskio romansą "Mes sėdėjom drauge", Figaro ariją iš Mocarto operos "Figaro vedybos". Klausytojai ypač šiltai sutiko jo atliktas albanų liaudies dainas "Sudie, mano rože" ir lietuviškai padainuotą St. Šimkaus dainą "Oi kas?".

Pabaigoje Džoni Atanas ir Avni Mulia padainavo albanų liaudies dainą "Žibuoklė" ir kompozitoriaus Doluchaniano jumoristinę dainelę "Kovos draugai".

Koncerte taip pat dalyvavo TSRS Didžiojo teatro orkestro solistas Georgijus Bezrukovas (altas). Solistams akompanavo V. Afanasjevas.

Šiuo metu Albanijos jaunieji artistai tęsia gastroles respublikos miestuose.

T-sa

IŠ LIETUVOS

Liaudies meno apžiūra

KELMĖ. — Baigė darbą rajoninė liaudies meno paroda, tapusi tradicine. Palyginti su praėjusiais metais eksponatų parodoje buvo išstatyta dvigubai daugiau. Parodą aplankė keletas tūkstančių darbo žmonių.

Daugelio parodos lankytojų dėmesį patraukė namų šeimininkių F. Konkovos ir D. Birgerienės išsiuvinėti kilimai ir paveikslai. Kelmės vidurinės mokyklos mokinio J. Gudmono akvarele tapyti gamtos vaizdai ir P. Cvirkos, L. Tolstojaus, A. Puškino portretai, jo brolio — "Laimės" kolūkio kolūkiečio — A. Gudmono ir Malenkovo vardo kolūkio kolūkiečio V. Radavičiaus medžio drožiniai. Lankytojus taip pat sudomino dailininkės-mėgėjos S. Dzikauskaitės aliejinė tapyba. Įdomu pažymėti, kad šių darbų autorei jau daugiau kaip 80 metų.

Parodoje buvo eksponuojama kolūkiečių J. Vedeikienės, S. Apulskienės, M. Pilitauskienės, S. Bilakienės, E. Knystautienės, A. Višpulskienės ir kitų austos staltiesės, lovatiesės, rankšluosčiai bei kiti audiniai.

Dešimtys geriausių darbų autorių, pateikusių savo rankdarbius parodai, buvo apdovanoti Respublikinių Liaudies kūrybos namų Garbės raštais.

L. Šiškauskas

Meninių kolektyvų gastrolės

KLAIPĖDA. — Reguliariai Tarybų Lietuvos uostamiestį aplanko Baltijos laivyno dramos teatras. Viešėdamas šį kartą, teatro kolektyvas klaipėdiečiams parodė dvi premjeras: M. Makliarskio ir D. Cholendro dramą "Nelaimingas atsitikimas" ir Aleksandro Gladkovo komediją "Iki naujų susitikimų".

Turtingas šią vasarą teatrinis sezonas. Uostamiestyje jau pabuvojo Lietuvos Valstybinis akademinis dramos, Maskvos Jaunojo žiūrovo, Užkarpatės Ukrainos muzikinio dramos teatrų kolektyvai. Klaipėdoje taip pat gastroliavo Lietuvos Valstybinis nusipelnęs choras bei kiti meniniai kolektyvai.

LMS VEIKLA

Lietuvių Meno Sąjungos centras laikė savo posėdį ir svarstė savo ateities veiklos klausimus. Visų pirma centras nutarė ateinantį pavasarį sušaukti organizacijos *nacionalinį suvažiavimą*. Centras pageidauja suvažiavimą laikyti kur nors tarp Chicagos ir New Yorko, kitaip sakant, daugiau ar mažiau pusiaukelyje tarp dviejų didžiųjų mūsų lietuviškų centrų.

Jau vedamos derybos su CLEVELANDO meno veikėjais. Bet suvažiavimo vieta dar lieka nenustatyta.

. . . . .

LMS jau baigė išsiuntinėti savo pirmą poezijos leidinį, Vilkelio-Bijūno knygą "GYVENIMO SŪKURIAI." Jeigu atsirastų prenumeratorius, kuris knygos dar negavo, mes prašome jo tai mums pranešti ir tuojau pasiųsime, nes neišvengiamai tokiais atsitikimais įvyksta ir klaidų.

Poezijos mėgėjai, kurie tos knygos iš anksto neprenumeravo, jos gali užsisakyti LMS centre. *Knygos kaina dabar doleris su puse.* Persiuntimas veltui.

. . . . .

Paprastai mūsų knygų arba scenos veikalų autoriai negauna atlyginimo, nes dažniausiai išleidimas kainuoja daugiau, negu suplaukia įeigų. Virš minėtai Bijūno knygai iš anksto prenumeratas prisiuntė gražus skaitytojų būrys. Pelno liko, nors nedaug. Centras savo posėdyje nutarė tą mažą sumą pasilaikyti ne sau, o pasiųsti autoriui—kaip bent dalį honoraro - atlyginimo, kuris teisėtai visiems autoriams priklauso.

Beje, aukštai įvertindami rašytoją ir poetą SENĄ VINCĄ, kurio veikalai žymiai pasitarnavo Amerikos lietuvių meninei saviveiklai, LMS centras nutarė jo būsimam eilėraščių rinkiniui paaukoti kuklią sumą —dešimt dolerių.

. . . . .

LMS centro sekretorė Mildred Stensler sako, kad į kreipimąsi sudaryti specialų globotojų ("sponserių") komitetą PRANO BALEVIČIAUS rinktinių muzikos kūrinių knygos išleidimui jau atsiliepė visa eilė kompozitorių, chorvedžių ir kitų muzikų. Taipgi nutarta Balevičiaus knygos išleidimo kampanijos pradžios proga surengti jam *pagerbimo banketą—muzikalį vakarą.* Tas banketas-vakaras įvyks šį rudenį. Tiksli data bus paskelbta vėliau.

. . . . .

Žymioji Amerikos liaudies dainų dainuotoja BETTY SANDERS, Peoples Songs ansamblio narė ir "Sing Out" redaktorė, mokinasi daugiau lietuviškų dainų. Ji jau dainavo viename lietuvių popietyje "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka," bet jos lietuviškų dainų mokytoja, Mildred Stensler, sako, kad dabar Betty Sanders jau moka kelias kitas lietuviškas dainas.

LMS centras reiškia savo apgailestavimą, kad organizacijos Pirmos apskrities pirmininkas JUOZAS STULGAITIS dėl silpnos sveikatos turėjo pasitraukti iš pareigų. Linkime mūsų meno veiklos veteranui Stulgaičiui sustiprėti ir grįžti prie savo mylimo veikimo.

Tuo tarpu pirmininko pareigas eina kitas LMS veteranas — senas scenos, chorų ir bendrai meninės saviveiklos darbuotojas J. BENDOKAITIS.

. . . . .

Centro muzikos komisija nutarė, dar šią vasarą išleisti kelias naujas lietuviškas liaudies dainas, kad patiekti naują medžiagą chorams rudeniniam sezonui. Dramos komisija skaito eilę LMS archyve ilgai gulėjusių rankraščių veikalų, kad iš naujo persvarstyti jų vertę. Paskutiniame centro posėdyje ilgai aptartas klausimas, kaip pagerinti sunkią veikalų padėtį—tai yra, faktą, kad negauname naujų originalių Amerikos lietuvių autorių scenos veikalų.

R. B.

Seno Vinco poezijos knyga

Pradžia prenumeratų rinkimo vidutiniai gera. Pasidarbavo prenumeratų rinkimu ir prisiuntė užsisakymų ir pinigų šie geradėjai:

K. Kiela, Montreal, Canada	$15.20
J. Stigienė, Brockton, Mass.	10.00
A. Glebo, Gardner, Mass.	11.00
H. Thomas, Hingham, Mass.	25.00
J. A. Bekampis, Avalon, N. J.	15.00
S. Rainard, Dorchester, Mass.	10.00
P. Šlekaitis, Scranton, Pa.	10.00
Vera Smalstis, Detroit, Mich.	10.00
LMS Centras, Brooklyn, N. Y.	10.00
Senas Vincas, Gibbstown, N. J.	8.00
John Matuza, Trenton, N. J.	7.00
T. Kaškiaučius, Newark, N. J.	7.00
V. Stankus, Miami, Fla.	4.00

Keletas paskirų asmenų užsisakydami ir prisiųsdami po daugiau, negu nustatyta kaina, parašė ir po gražų laiškelį. Tačiau dėl trūkumo vietos išspausdinti laiškelių negalėsime. Viena, jie artimai vienodo turinio, o kita, visų užsisakiusiųjų vardai bus išspausdinti poezijos knygoje.

Užsisakydami po $5.00 atsiuntė: J. Stanelis, Westfield, N. J.; K. Pečiulis, Los Angeles, Calif.; K. B. Karosienė, San Leandro, Calif.; M. ir E. Liepai, Brooklyn, N. Y., ir Frank Zavis, Bethlehem, Pa.

Dėkojame visiems pasidarbavusiems prenumeratų rinkimu ir visiems užsisakiusiems Seno Vinco poezijos knygą. Prašome visų apšvietą branginančiųjų nesivėlinti užsisakyti knygą. Labai norime išleisti ją dar lapkričio mėnesį. Taigi, tuojau užsisakydami ją padėsite Laisvei anksčiau ją išleisti.

Laisvės Administracija

V. MYKOLAITIS-PUTINAS

SUKILĖLIAI

(Kovų dėl žemės ir laisvės vaizdai 1861-1864 m.)

(Tąsa)

Jis vėl ėmė triūstis apie žuobrį, o sūnus, neturėdamas ką veikti, atsidarė daržinę, kur buvo sukabinėti spragilai, piautuvai, dalgiai, šakės ir grėbliai. Šitie padargai dar ne greitai bus reikalingi, bet, prašvitus šiltesnei pavasario dienai, smagu buvo į juos pasižiūrėti, nukabinus nuo vašio pasmaginti ir jau dabar pajusti artėjančios darbymetės ūpą, įsivaizduoti saulėtą laukų ir pievų plotį, džiūstančios žolės kvapą, sausą šieno šnarėjimą.

Petras paėmė dalgį, šapų gniužte nubraukė dulkes, dzingtelėjo nykščio nagu ašmenis. Dalgis seniai neplaktas. Prieš šienapiūtę reiks išsiplakti. Jis tvirtai suėmė delnais kotą ir porą kartų mostelėjo pažemiu, tartum pievoje varydamas pradalgį. Smagus dalgis! Na, tegu sau kabo ant vašio ligi šienapiūtės. Pakilnojo grėblius, šakes, apžvelgė tuščią daržinę, kur viename kampe pilkavo likusio nuo žiemos šieno krūvelė, kitame avižinių šiaudų keletas glėbių. Šitie menki pašaro likučiai buvo taupiai saugojami pirmosioms orės dienoms sočiau pašerti jaučiams, kai dar lauko žolės tegali pakakti nebent avims nuo bado atsiginti. Didžiausias daržinės turtas buvo apie puskapis storų kūlių, sustatytų grindinio gale, prie peludės. Buvo jų ir daugiau, bet senis Balsys pavasarėjant baigė taisyti stogus, ir dabar Petras, vėl išėjęs į kiemą, su pasitenkinimu pažiūrėjo į aplopytus trobesių stogus ir kraigus, apdėliotus lygiais, kryžmai sukaltais žiogriais.

Petrui patiko tėvo darbštumu ir rūpestingumu palaikoma tvarka. Juk ne kam kitam, tik jam teks tėvo aptvarkytas ūkelis. Vincas greičiausiai išeis užkuriom. Jis sukinėjasi apie Brazio Marytę. Kaip ten bebūtų su visokiais neaiškumais ir gandais dėl baudžiavos panaikinimo, vis tiek ji panaikinta! Laikai keičiasi—Petras tai jaučia—ateina šviesesnis gyvenimas. Petras išsitiesia, prieina prie vartų, pažvelgia į laukus, kur dunkso ir jų kaimo rėžiai — dar drėgni, pajuodavę, bet jau tiek pradžiūvę, kad galima drąsiai žengti su jaučių jungu.

—Tėti,—kreipėsi jis į tėvą, — kažin, kad paimčiau arkli ir pavagočiau užmetimus. Ryt rytą būtų sparčiau su jaučiais.

—Eik,—pritarė tėvas.—Jaučiai mėgsta suvagotą lauką ir artojui mažiau vargo apsigręžimuose.

Einant Petrui per sodžių su arklu ir sartąja, vienas-kitas kaimynas klausė, kur jis taip skubinąsis apypietėj, ir išgirdę, kad einąs vagoti ryt dienos arimui, ir patys kiūtino į pašiūres bei daržines tvarkyti žuobrių. Arti—tai arti! Balsys pradeda, vadinasi laikas. Atsilikti negalima.

Eidamas pro Kedulių kiemą, Petras skardžiai švilptelėjo, pliaukštelėjo botagu ir sulėtino žingsnį. Kūtės pasieny krovusi žagarus mergina išsitiesė ir pasisuko į kelią.

—Katryte!—šūktelėjo Petras, — kur Jonas? Einam vagoti.

—Žiūrėk, koks tu ankstyvas!—šypsodamasi atsiliepė mergina. Ji taip nudžiugo, kad Petras ją prakalbino. Jie mielai pribėgtų prie vartų, bet žvilgtelėjo į pirkios langą ir susilaikė.

Užtat stabtelėjo Petras.

—Pats laikas. Judink tėvą, tegu mauna noragus, neatsilikite. Ir Joną papurtink! Ryt, pamatysit, visas sodžius bus arimuose.

—Gerai, gerai, purtinsiu! Ką Onytė veikia?

—Baigia austi. Norim greitai stakles išmesti.

—Atneškite rytoj mums pietų į laukus.

—Atnešim, atnešim, kad tik Jonas su tėvu kur nesugaištų.

—Dėl to prižiūrėk juos.

Petras vėl pliaukštelėjo sartajai. Po kelių žingsnių grįžtelėjo atgal. Katrytė alkūne parimusi ant vartų, sekė jį akimis. Petras nusijuokė, linktelėjo galvą ir sparčiai nužingsniavo tolyn. Kelis žodžius tarstelėti su Katryte jam visados būdavo neapsakomai miela: Dėl jos Petras nejučiomis paėmė į savo globą ir visą Kedulių ūkį. Spartina, ragina tėvą ir Joną, kad tik neapsileistų su darbais, kad tik nedarytų Katrei gėdos. Seniui Keduliui labai nepatinka tokia Petro globa. Jis nepraleidžia progos piktai paniurzgėti ant Petro. Jis ir dukteriai, primanytų, tai visai uždraustų ne tik susitikti, bet ir kalbėtis su tuo išsišokėliu. Bet kur tu čia juos sužiūrėsi viename kaime ir dargi netolimoj kaimynystėj gyvenant.

Petras nepaiso senio atšiaurumo ir dedasi nepastebįs jo piktų žvilgsnių. Jis jau būtų piršęsis Katrytei ir praeitą rudenį, bet privengė pono. Skrodskis visoje plačioje apylinkėje buvo žinomas kaip žiaurus ir ištvirkęs dvarininkas. Niekam nebuvo paslaptis, kad jis gražesniąsias merginas liepdavo pristatyti į dvarą, neva norėdamas įsitikinti, ar jos būsiančios geros šeimininkės ir ar sugebėsiančios tvarkytis jo patikėtame ūkyje. Jei mergina jam patikdavo, tai ir ištekėjusi turėdavo kurį laiką ateidinėti į pono rūmus įvairioms paslaugoms atlikti. Po tokių atsilankymų mergaitės ir jaunos moterys dažnai grįždavo tik rytojaus dieną ir, kukčiodamos bei slėpdamos veidus motinų prijuostėse, apverkdavo savo išniekinimą ir gėdą. Būdavo ir tokių, kurios grįždavo kruvinai nuplaktos rykštėmis.

Kai Petras pagalvodavo, kad šitaip gali atsitikti ir su Katryte, jam širdis taip smarkiai imdavo plakti ir apimdavo tokis įnirtimas, kad akyse temdavo ir nagai smigdavo į delnus, susigniaužus kumštims. Žiauri neapykanta Skrodskiui kerojosi Petro širdy jau vien dėl įsivaizduojamos Katrytės skriaudos.

Dabar štai padėtis pasikeitė, pagerėjo. Kaip ten bebūtų su lažais ir žeme, ponai nebeturi teisės elgtis su baudžiauninkais kaip su savo nuosavybe: nei jų parduoti, nei iškeisti, nei plakti, nei sutuoktuvių drausti, nei prievartauti. Taip aiškino ciesoriaus raštą, jis pats tai girdėjo, šlėktelė Dimša, labai daug žinantis žmogus, taip, sako, kalbėjęs ir ponas Survila. O jo sūnus Viktoras net Peterburge mokslus eina. Dėl to Petras tikėjosi ateinantį rudenį galėsiąs Katrytę vesti.

Išėjęs iš sodžiaus, pakilo į kalnelį, iš kur buvo matyti visa apylinkė. Jis stabtelėjo atsikvėpti ir apsizvalgė aplinkui. Dangus buvo giedras ir vakarop pakrypusi saulė įkipais spinduliais nuzėrė laukus ir pievas, kalnelius ir slėnius ligi pat tolimiausiame pakrašty melsvai dunksančio miško. Petro žvilgsnis valandėlę stabtelėja ties gimtuoju Silėnų sodžium. Nuo kalnelio jis skurdžiai atrodo, prisiplojęs slėnyje. Abipus kelio menkų trobelių eilės, kur-ne-kur virsum stogų iškilusi svirties kartis. Medžiai dar pliki, o jų viršūnėse triukšmauja varnų bei kuosų būriai.

Pro kaimą, truputį į kairę, toli, pačiam pakrašty matyti Bagynų dvaras, pono Skrodskio buveinė. Iš didelės, tamsios medžių krūvos prasišauna į viršų baltas rūmų bokštelis, mūrinio pastato galas ir raudonas stogas. Iš dvaro į desinę eina aukštas, glaustašakiais jovarais nusodintas kelias. Petras atsimena, kaip jis dar pusbernis, kartu su kitais jų sodžiaus vaikinais ir merginomis tokią pat kaip dabar saulėtą pavasario dieną tą kelią lygino, vežė žvyrių ir kalkėmis baltino abipus kelio tarp jovarų išdėliotus akmenis. Jis atsimena, kaip juokdamasis susistumdė su Kedulių Jonu ir kaip jį prievaizdas už tai perliejo per nugarą rimbu, kad net marškiniai trūko ir kraujas ištiško iš kairiojo peties. Tuo keliu važinėja pono Skrodskio ir jo svečių karietos.

Nusileidęs nuo kalnelio, Petras pasiekė savo lauką. Darbas buvo nesunkus ir trumpas. Arklas lengvai rausė drėgną žemę, ir blizganti saulėj velėna, tiesi, kaip styga, vertėsi paskui artoją. Staiga, lyg iš dangaus nukritę baltasnapiai kovai jau straksėjo vagoj, ieškodami maisto.

Baigdamas vagoti arimui skirtą dirvą, Petras pamatė keliu iš tolo atidardantį vežimėlį. Akyliau įsižiūrėjęs, jis pamatė, kad tai buvo poniška, tur būt, kokio dvaro neblogu arkliu užkinkyta bričkelė, kurioje lygiagrečiai sėdėjo du žmonės. Petras jau buvo besigręžiąs su arklu atgal į dirvą, kai vienas iš sėdinčių bričkelėj šūktelėjo:

—Ė, Petrai, ar jau nė dėdės nebepažįsti?

(Bus daugiau)

Lenkijos delegacija Lietuvoje

Liepos 31 d., iš Baltarusijos į Vilnių atvyko Lenkijos—Tarybų Sąjungos draugystės delegacija. Delegacijai vadovauja Draugijos vyriausiosios valdybos sekretorius, Lenkijos Liaudies Respublikos seimo deputatas Edvarda Orlovska. Delegacijos sudėtyje taip pat yra: žurnalo "Praca Svetlicova" vyriausiasis redaktorius Antonas Olcha, Draugijos vyriausiosios valdybos biuletino redaktorius Vitóldas Oleščiakas, Draugijos vyriausiosios valdybos kultūrinių ryšių su užsieniu sekretoriaus vedėja Vanda Vichšicka, Draugijos literatūrinio -repertuarinio sekretoriaus konsultantas Vanda Padva.

Minsko plente delegaciją pasitiko Lietuvos kultūrinių ryšių su užsieniu draugijos valdybos pirmininkas P. Rotomskis, Lietuvos TSR Kultūros ministerijos vyriausiosios meno reikalų valdybos viršininkas V. Pečiūra, Vilniaus miesto Darbo žmonių deputatų tarybos, vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas A. Ostrovskis, laikraščio "Červony Štandar" redaktorius A. Fedorovičius, "Tiesos" laikraščio redaktoriaus pavaduotojas J. Bulota, "Komjaunimo tiesos" laikraščio redaktorius A. Laurinčiukas, špaudos, radijo, kino, leidyklų darbuotojai.

Svečiams buvo įteiktos gėlių puokštės.

Delegacija atvyko į Tarybų Sąjungą Visasąjunginės kultūrinių ryšių su užsieniu draugijos (VOKS) pakviesta.

Po pietų svečiai susipažino su Lietuvos sostinės įžymiausiomis vietomis ir istoriniais paminklais.

Vakare delegacijos nariams buvo parodyti Lietuvos kino studijos gamybos meniniai ir dokumentiniai filmai.

Rytą svečiai apžiūrėjo Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko vardo universiteto senovinius pastatus, lankėsi jo auditorijose, paliko įrašą universiteto garbės lankytojų knygoje, kuri jau vedama šimtą metų.

Po to delegacija aplankė Pilies skersgatvyje kambarį, kuriame 1822 metais gyveno didysis lenkų poetas Adomas Mickevičius.

Dieną delegacijos garbei buvo surengtas priėmimas Lietuvos TSR Kultūros ministerijoje. Pasikeitus nuomonėmis, buvo susitarta, jog ateinančiais metais Lenkijos Liaudies Respublikoje bus surengta lietuvių meno dekada. Draugai lenkai pareiškė norą organizuoti Lenkijoje lietuvių dailininkų paveikslų, kurie dabar eksponuojami Lietuvos TSR Dailės muziejuje, parodą, sistemingai keistis naujais muzikos ir literatūros kūriniais. Svečius sudomino taip pat Tarybų Lietuvos kultūros švietimo įstaigų darbo patyrimas organizuojant meno saviveiklą. Šį patyrimą jie norėtų pritaikyti ir savo respublikoje.

Po priėmimo Kultūros ministerijoje svečiai apsilankė Naujosios Vilnios mokytojų institute, kuriame ruošiami dėstytojai mūsų respublikos mokykloms su lenkų dėstomąja kalba. Svečiai kalbėjosi su instituto direktoriumi V. Čečetu, dėstytojais, studentais, apžiūrėjo įvairius kabinetus, auditorijas, mokomąjį lauką.

Antroje dienos pusėje delegacija apsilankė Vilniaus rajono Spalio revoliucijos vardo ir Kirovo vardo žemės ūkio artelėse.

Vilniuje svečiai aplankė istorijos - revoliucijos muziejų.

Po to delegacija išvyko į Kauną. Pakeliui svečiai sustojo Trakuose, kur apžiūrėjo senovinės pilies liekanas.

Su dideliu susidomėjimu delegacijos nariai susipažino su Kaunu. Svečiai aplankė Mickevičiaus Slėnį, Adomo Mickevičiaus vardo mokyklą, kurioje dėstė ir gyveno didysis lenkų poetas, taip pat aplankė Petro Cvirkos memorialinį muziejų ir M. Čiurlionio vardo dailės muziejų, Keturių komunarų ir Salomėjos Nėries kapus.

Vakare Vilniuje Lietuvos kultūrinių ryšių su užsieniu draugijos valdyba delegacijos garbei surengė priėmimą. Svečiams buvo įteiktos atminimo dovanos.

Rugp. Lenkijos — Tarybų

Vakar Lenkijos — Tarybų Sąjungos draugystės draugijos delegacija išskrido į Maskvą.

Prieš išskrendant Lenkijos—Tarybų Sąjungos draugystės draugijos delegacijos vadovė E. Orlowska ELTOS korespondentui padarė šį pareiškimą:

—Mes apgailestaujame, kad iki šiol labai maža žinojome apie didžiulius kultūrinius mūsų artimo kaimyno-lietuvių tautos turtus. Ponų Lenkijos ir buržuazinės Lietuvos valdovai stengėsi kurstyti mūsų tautas vieną prieš kitą. Tuo tarpu lenkus ir lietuvius sieja senos draugystės ryšiai, kurie dabar kasmet vis labiau ir labiau stiprės. Mes reiškiame pasitenkinimą, kad sugebėjome čia susitarti dėl kultūrinių ryšių tarp Liaudies Lenkijos ir Tarybų Lietuvos plėtimo. Mums padarė didelį įspūdį visapusiškas Lietuvos TSR vyriausybės rūpinimasis čia gyvenančiais lenkais ir rūpestinga pažiūra į atmintinas vietas, susijusias su didžiojo lenkų poeto Adomo Mickevičiaus buvimu Lietuvoje.

Prieš išskrendant svečiams buvo įteiktos gėlių puokštės.

(ELTA)

Archeologiniai tyrimai būsimosios jūros dugne

VILNIUS. — Nemuno slėnyje vykdomi dideli archeologiniai tyrimai. Prieš tai, kai šį rajoną užlies Kauno hidroelektrinės rezervuaro vandenys, mokslininkai tyrinėja vietas, kuriose buvo senovinės gyvenvietės. Čia būsimosios jūros dugne, rastos senovinės gyvenvietės, įkurtos pirmajame mūsų eros tūkstantmetyje ir antrojo pradžioje. Kasinėjant Bačkininkėlių gyvenvietę rastos gyvenamosios patalpos su dviem židiniais.

Vertinga medžiaga rasta atliekant kasinėjimus Pilėnuose. Žemėje rastų materialinės kultūros paminklų parodymai sutampa su turimomis istorinėmis žiniomis apie Pilėnų pilies tragediją. Kaip yra žinoma, 1334 metais jos narsieji gynėjai gyvi sudegė didžiulio kryžiuočių antplūdžio sukelto gaisro liepsnose.

Ekspedicijos surinkta medžiaga bus panaudota paruošiant naujus veikalus iš Lietuvos TSR archeologijos.

(Elta)

Įvairumus Mylinčių

PIKNIKAS

Rengia LLD 2-ra Apskritis

Rugpiūčio 26 August

Kosmowski's Hall & Park

91 Steamboat Rd., Great Neck, N. Y.—1 val. dieną

—PROGRAMA—

Dainų programą duos "Aidsietyno" Kvartetas
Kalbės "Šviesos" Redaktorius

Gėrimai ir Užkandžiai visiems

PUIKI ORKESTRA GROS ŠOKIAMS

Kviečiame visuomenę skaitlingai dalyvauti

Busas išvyks nuo Lituanica Square Brooklyne, 12:30 v. dieną, ir nuo Kultūrinio Centro, Richmond Hill, 1 val. dieną.

—Rengėjai

PARCELS TO RUSSIA, Inc.

Licensed by U. S. S. R.

Su džiaugsmu pranešа visiems, kad jie dabar persikėlė į didesnę vietą (už kampo nuo buvusios vietos). Naujas adresas yra:

1530 BEDFORD AVĖ., BROOKLYN, N. Y.

Telefonai tie patys:

INGERSOL 7-6465 ir 7272.

Mes dabar randamės ant pirmutinių grindų, nereikia trepais lipti. Yra vieta automobiliams pasistatyti. Mes atdari kasdien, įskaitant sekmadienius, nuo 9 v. ryto iki 6 v. v. Šeštadieniais nuo 9 v. ryto iki 4 v. dieną. Klauskite apie mūsų naują Ekspreso sistemą.

AVALON, N. J.

UŽBAIGKIME VASAROS SEZONĄ

Labor Day—tai pabaiga vasaros sezono

Šia proga mes kviečiame visus frentus ir pažįstamus atsilankyti pas mus. Būsite gražiai, širdingai priimti.
Valgių bus įvalias. Galėsite atsigert gero, šalto alučio iš bačkutės. Bus ir kitokių gėrimų.
Taigi širdingai užkviečiame visus pribūti pas mus—

Sekmad., Rugsėjo-Sept. 2

Kad užtikrinti sau vietą, kurie norite praleist visas 3 dienas—praneškite apie tai iš anksto.

J. A. BEKAMPIS

147—13th St., Avalon, N. J.

Tel. Avalon 7-5983

BE ATIDĖLIOJIMO UŽSISAKYKITE

SENO VINCO POEZIJOS KNYGĄ

Užsisakydami jo poezijos knygą pagerbsite ilgametį darbininkišką rašytoją ir prisidėsite prie apšvietos platinimo darbo. Jūs kartu būsite išleidėju tos knygos, nes jūsų vardas bus knygoje įrašytas kaipo išleidėjo.

Knyga iš 128 puslapių, kaina $1.00

UŽSAKYMUS PRAŠOME SIŲSTI ADRESUOJANT:

Laisvė

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Šuomi užsiprenumeruoju Seno Vinco Poezijos knygą ir prisiunčiu $.....

Vardas .....

Antrašas .....

Miestas .....

WORCESTER, MASS.

DĖMESIO!

Labai svarbus pranešimas Worcesterio ir apylinkės "Laisvės" skaitytojams

Rugpiūčio (Aug.) 13-tą d. LLD susirinkime draugų ir draugių buvo nutarta surengti dar nors vieną pikniką šį sezoną "Laisvei" paremti. Piknikas įvyks Olympia parke, Worester, Mass., Rugsėjo-September 9-tą dieną. Labai gražiai prašome farmerius, kad ką nors paaukotumėt, kad paskutinį pikniką padarytume sėkmingu. Laikas ruoštis jau dabar.

Programa bus labai graži. O mūsų puikiosios šeimininkės paruoš puikiausių valgių ir visi svečiai bus pavaišinti ligi sočiai. O gaspadoriai aprūpins įvairiais gėrimas.

S. Jurgis

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Rytoj dalyvaukite LLD piknike Great Necke, Kasmočiaus parke. Linksmesnio ir įvairesnio pikniko dar nėra buvę

Avalon, N. J.

Viešas užkvietimas philadelphiečių

Neturėdamas laiko pakviesti kiekvieną ypatiškai pagelbėti surengti parę užbaigimui vasaros sezono, todėl prašau Merkių, Pletų, B. Kowalchuk ir Zalner atvažiuoti šeštadienį, 1 d. Sep. Kam negalima atvažiuoti tą dieną, pribūkite anksti sekmadienį. Tikiuosi, kad mano prašymą išpildysite. Iškalno ačiū visiems.

* * *

Mildred Stensler dalyvaus mūsų parėje. Viskas užsakyta, kas tik reikalinga, delei geros parės. Visi frentai, visi svečiai būsite gražiai priimti. Valgių ir gėrimų bus įvalias. Svečių laukiame ir tikimės iš visur. Mildred Stensler su savo tėvais lankydamosi pas mumis pereitą savaitę užtikrino mums, kad ji tikrai atvažiuos į mūs rengiamą parę, tikėdamosi pribūti su visu kvartetu. Taigi, nepatingėkite atvažiuoti.

J. A. Bekampis

Baltimore, Md.

Čia darau ištrauką iš geležinkelių darbininkų unijos laikraščio "Labor", kuriame rašo apie Italijos žemių reformas. "Labor" sako, kad National Planning Association of America Booklet paaiškina, kaip tas yra daroma su Amerikos ir Marshall Plano pagalba.

"Labor" sako, kad Italijoj superkami dideli ūkiai, suskaldomi į mažus ūkius ir parduodami ant lengvų išmokesčių bežemiams ir tiems, kurie dirbo ant tų ūkių, kuomet buvo didelių ūkininkų rankose. Tas daroma, kad sumažinus Italijoj feodalizmą ir kad atitraukus bežemius darbininkus nuo Komunistų partijos.

Toliau "Labor" sako: Jeigu kas mano, kad Italijoje žemės reforma yra geras darbas, tai kodėl "National Farmers Union" praneša, kad Amerikoj nuo 1954 metų pusė milijono mažų ūkininkų išbėgiojo nuo mažų ūkių? O kas juos išvijo? Pabaigoje straipsnio "Labor" priduria:

"If land reform helps combat Communism and is such a good thing in Italy that we encourage it there maybe it's about time we started thinking about land reform here at home".

* * *

Geležinkelio darbininkai, kurie išėję ant pensijos, gavo 10 procentų pakėlimą. Ike pasirašė bilių nors susiraukęs, nes prezidentas tam biliui buvo priešingas, bet bijojo vetuot, nes ateina rinkimai, tai pasibijojo, kad netektų tūkstančių ir tūkstančių balsų.

Rugsėjo 1 d. gausime laiškus, kuriuose bus paaiškinta apie pensijos pakėlimą. Spalio 1 d. gausime padidintą čekį.

Balsuotojai turėtų atsiminti ateinančiuose rinkimuose tai, kurie kongresmonai ir senatoriai balsavo už pensiją ir katrie prieš. Atsimenant, kaip ilgai reikėjo kovoti už pensijos pakėlimą. Buvo reikalauta 15 procentų pakėlimo, o gavome tik 10 proc.

Vs.

LEARN A TRADE FOR BETTER JOBS

Radio
Television
Refrigeration
Air Conditioning
Machinist, Tool & Die
Motion Picture Operating
Auto Mechanics, Welding
Oil Burners, Diesel

Fall Classes Start
Aug. 20—Sept. 10.
AVAILABLE TO VETERANS
Est. 1908. Day or Eve. Classes

BROOKLYN Y. M. C. A. TRADE SCHOOL
1119 Bedford (Gates), B'klyn
MA. 2-1100

Atidarė Telvio grabą, bet mažai ką patyrė

FBI jau atkasė gengsterio Telvio lavoną, bet atidarius grabą nieko naujo, sakoma, nepatyrė. Norėta patikrinti, ar ant Telvio veido radosi actu išdegintos žymės. Bet nuvežus atkastą lavoną į Bellevue ligoninę, pasirodė, kad lavonas jau perdaug sugedęs. Telvi buvo palaidotas daugiau kaip mėnuo atgal.

FBI sako, kad jį nužudė kiti gengsteriai ryšyje su Riesselo atentatu. Policija, vietinė, tai yra, nesutinka su FBI. Tuo tarpu FBI paskelbė, kad duos stiprią sargybą kiekvienam liudininkui, kuris teiks įrodymus. Tokios sargybos esančios reikalingos, kad liudininkai nebijotų gengsterių. Dalykas darosi vis labiau įveltas.

Nutarė motormenų nebausti už streiką

New York City Transit Authority nutarė "pasigailėti" keturių šimtų požeminių traukinių motormenų ir juos nebebausti. Užteks, girdi, kad mes juos viešai pabarsime ir perspėsime, kad jie ateityje apie panašius streikus nebegalvotų. Faktinai, žinoma, Transit Authority suminkštėjo todėl, kad prieš ją pakėlė balsą visi subvių organizuoti darbininkai.

IŠVYKO STUDIJUOTI JŪRĄ

New York University mokslininkai įsitaisė didžiulį laivą ir pasileido į jūras vandenį studijuoti. Mokslininkams vadovauja Dr. Neumann. Sako: mokslininkai ieškos būdų suvaldyti audrų, kurios paprastai mus užgula iš vandens.

Kunigai prašo Wagnerio, kad jis palaikytų juos, o ne policiją

Kaip yra žinoma, keli episkopalų kunigai East Sidėje buvo vyriausieji "paliaubų" tarp jaunuolių gaujų surengėjai. Taipgi, kaip tai žinoma, policijos komisijonierius Kennedy pasmerkė tas paliaubas, sakydamas, kad kunigai tuomi "globoja kriminalistinius jaunuolis".

Dabar episkopalų kunigai, per savo miestinę organizaciją Urban Priests Group kreipėsi į miesto burmistrą - majorą Wagnerį. Jie prašo Wagnerio, kad jis palaikytų jų pastangas įvesti taiką tarp jaunuolių gaujų, vietoje duoti "žalią šviesą" policijai, kad ji vėl pradėtų žiauriais būdais tuos jaunuolius persekioti.

Kunigai sako, kad tos jaunuolių grupės nesusiorganizuoja kaip gaujos - gengės. Originaliai jos susiorganizuoja kaip tam tikri apylinkių klubai ir tikslai ne tokie jau blogi, — bet paskui, kai tie klubai susiduria su negalėjimu rasti sau tinkamos vietos, su kitų klubų priešingumu, su nemokėjimu išsinarplioti iš skurdaus ir pilko lūšnynų gyvenimo, jaunuoliai laipsniškai imasi "stipresnių" dalykų: muštynių, ginklų nešiojimo, girtuokliavimo ir t.t.

Busas į LLD apskrities rengiamą pikniką

Kurie norėsite busu važiuoti į L.L.D. apskrities pikniką sekmadienį, žinokite štai ką:

Busas išeis nuo Lituanica aikštės Williamsburge 12:30 val. ir sustos prie Kultūvos Centro Richmond Hill apie 1 val. popiet. Kelionė į abi puses tiktai $1.50.

BOMAI BUVO "UŽGROBĘ" DIDELĮ HOTELĮ

Šiuo tarpu yra remontuojamas New Yorko Hotel Lincoln. Tai vienas iš didžiausių hotelių. Remontas kaštuosiąs penkis milijonus dolerių. Vieną dieną didžiulė "bomų" grupė buvo į hotelį susikrausčius ir jį užkariavus. Policija turėjo darbo juos iš ten iškrapštyti.

Užrašykite Laisvę savo draugui

PARDAVIMUI VIŠTŲ ŪKIS

Ūkis gerame stovyje. Su gerais trobėsiais ir geroje vietoje.

1. Gyvenimui namas iš 9 kambarių su šaltu ir šiltu vandeniu, savas šulinys ir prūdas.
2. Naujas pastatas dėl 5,000 vištukų.
3. Gyvulių tvartas dėl 4 raguočių, kartu pašarinė ir kiti reikalingi pastatai. 15 mažų vasarinių vištinyčių, po 100 vištukų.
5. Žemės sklypas, apie 10 akrų geros ganyklos, geros pievos; žemė labai tinkama daržovėms; daugelis vaisinių medžiukų.

Ūkis randasi prie didelio kelio, 3 mailės nuo Danielson ir viena mailė iki Wauregen, kur statoma naujas milijoninis fabrikas. Priežastis pardavimo ūkio — senatvė, nebegalima daugiau dirbti. Dėl daugiau informacijų, prašau kreiptis pas savininką: ANTANAS WOLLOW-VALAVIČIUS, R.F.D. 1, BOX 212, DANIELSON, CONN. TEL. 4-3744.

Sugrįžta įžymus darbininkų vadas

Vakar, penktadienį, iš Springfield, Mo., federalinio kalėjimo sugrįžo William Weinstone, senas ir žymus Amerikos darbininkų veikėjas. Jis buvo nuteistas kartu su Gurley Flynn ir kitais du metu kalėti pagal Smith aktą. Atsėdėjus 20 mėnesių, tapo paleistas. Jį iškilmingai pasitiko Pennsylvanijos stotyje jo žmona Monette ir duktė Laurie, tik dar 8 metų amžiaus. Tūlą laiką pailsėjęs Weinstone žada vėl stoti į kovos frontą už Amerikos darbo žmonių reikalus.

New Brunswyck, N. J. — Du autobusai susidūrė N. J. Turnpike plente ir 24 asmenys tapo sužeisti, o vienas, William Parker, užsimušė. Vienas autobusas buvo Greyhound, kitas Trailways.

Užsiprenumeruokite Laisvę dabar, kaina vis dar $8.00.

New Yorko spaudoje

"Herald - Tribune" mano, kad Lehmano pasitraukimas kelia republikonų šansus ateinančiuose senatoriniuose rinkimuose čia sumušti demokratus ir išrinkti savo kandidatą.

Tas laikraštis taipgi mano, kad republikonai nominuotų į senatą airiškos kilmės kataliką, jeigu demokratai nominuotų Wagnerį, kuris irgi katalikas.

* * *

"Times" mano, kad jeigu ketveri metai atgal tarp daugelio žmonių, kurie rėmė Eisenhowerį, nebuvo pasitikėjimo Nixonu, tai dabar padėtis bent kiek geresnė. "Times" mano, kad Nixonas pasitaisė, kad jis pasidarė respektingesnis, kad jis "paaugo".

"Times" reiškia viltį, kad Nixonas šiuo kartu ves švaresnę kampaniją, negu varė 1952-ais metais.

* * *

"Post" mano, kad demokratai turėtų daryti daugiau spaudimo ant Wagnerio, kad jis kandidatuotų į Senatą, nes, sako tas laikraštis, jis be abejo yra tinkamiausias kandidatas.

* * *

"Daily Worker", kuris dar vis kamuojasi su finansinėmis problemomis, praneša ir gerą žinią apie savę: jo cirkuliacija gerėja. Tas darbininkiškas laikraštis sako, kad paprastai vasaros laiku prenumeratorių skaičius dar labiau sumažėja kioskuose (stenduose) parduodamų kopijų numeris. Bet šią vasarą taip neatsitiko, o kaip tik atvirkščiai, skaitytojų skaičius padaugėjo. Kioskuose dažnai visi numeriai išperkami.

"D. W." mano, kad prie to didesnio populiarumo žymiai prisidėjo naujas įdomus skaitytojų skyrius 'Speak Your Piece".

Ar jau užsisakėte Seno Vinco poezijos knygą?

BARBIZON PLAZA THEATRE
58th St. ir 6th Ave.
(Air-Conditioned)
Rugsėjo 4, 7, 8, 9, 11, 12, 13
Vak. 8:30
Sekm., rugsėjo 9, 3 v. dieną
Vadovybėje Vokiečių Teatro,
FELIX G. GERSTMAN, pirm.
Dalyvaus svečiai-artistai nuo
THEATER
IN DER JOSEFSTADT
(Max-Reinhardt Teatras Vienoj)
RENDEZVOUS in VIENNA
3 aktų komedija
Fritz Eckhardt'o
Kainos: Atidarymo vakare $5.75, $4.60, $3.60, $2.50. Šešt., rugs. 8-tą: $3.90, $2.85, $1.80. Kiti perstatymai—$3.75, $2.75, $1.80.
Ofisas: Felix G. Gerstman, 1420 W. 42nd St. Tel. LO. 4-6990.

TEATRUOSE

Iškilmingoje filmo "Karas ir Taika" premjeroje Capitol teatre dalyvavo negirdėtai svarbi publika, kurios retai matoma atidarant filmus —aukšti diplomatai, Jungtinių Tautų delegacijų galvos ir t.t. Faktinai aplink teatrą buvo daugiau susijaudinimo apie publiką, negu apie patį filmą. Atidarymas buvo filmuotas, televizuotas, perduotas per radiją.

Bet recenzijos, kurios trečiadienio rytą pasirodė apie šį filmą spaudoje, yra maišytų nuotaikų. Visi sako, kad į tą filmą, paremtą Tolstojaus knyga, įdėta labai daug darbo ir talento. Taipgi visi sutinka, kaip puikiai parodytos karo tarp rusų ir Napoleono "Grande Armee" kovos scenos, ypatingai Borodino mūšiai. Spalvos geros, vaidinimas geras ir t.t.

Bet kritikai nusiskundžia, kad toje didžioje panoramoje kaip ir pranyksta žmogiškasis elementas, vadovaujantieji charakteriai, kad jie toli ne tokie ryškūs, kaip pačioje Tolstojaus knygoje.

Pripažįstama, kad filmo gamintojams teko daug ką trumpinti ir praleisti, bet visgi, kaip tai išsireiškia "Times" kritikas Bosley Crowther, vyriausieji charakteriai galėjo būti ryškesni. Pierre ir Nataša (Henry Fonda ir Audrey Hepburn) vaidina patenkinančiai, bet neįstengia, ar tai dėl savo kaltės, ar tai dėl direkcijos, parodyti pakankamai "ugnies", kurios reikalauja Tolstojaus charakteriai.

Tas "Times" kritikas nurodo ir kitą silpnybę, nors žymiai mažesnę: įvairūs akcentai, įvairių tautybių aktorių, kažkaip neleidžia jausti, kad įvykiai vyksta Rusijoje. Henry Fonda kalba ištestu vidurvakarišku akcentu, John Mills, vaidinąs rusą valstietį, kalba tipiškai - škotišku akcentu, Anita Eckberg švedišku, pati Audrey Hepburn britišku, ir t.t.

Bet manoma, kad nepaisant tų silpnybių, filmas turės didelio pasisekimo. Jo rodymas užsitęsia 3 su puse valandos, bet jis nei vienoje vietoje nenuobodus, sako kritikai.

Business Opportunity
MEN & WOMEN
HUSBANDS & WIVES
can build **your own business** on part-time basis and also retireable income. No investment. — **Call TR. 3-3959.**

MALE and FEMALE

Pardavinėtojai. Elektros įrankiai, rakandai ir briliantai. Alga ar nuošimtis. Pilnam laikui ar daliai laiko. Patyrimo nereikalinga. Kreipkitės asmeniškai: **118 E. 28th St. MU. 4-6553.**

(166-172)

Philadelphia, Pa.
Pora. Patikima, tvarkyti virtuvę, mažuose senelių namuose. Mes siūlome valgį, miegrūmius ir gerą algą. Mokanti biskį angliškai. **WA. 7-1243.**

(165-167)

SUPERINTENDENT PORA
Dėl rooming namų.
2-jų kambarių apartmentas.
$65 į sav. Aliejaus šiluma.
RI. 9-5800

(166-172)

SUPERINTENDENT
16 šeimų — Astoria
Pageidaujama poros
3 rūmų apartmentas,
elektra ir alga
STOKER
31-80 44th St. RA. 6-0532

(166-172)

REAL ESTATE

Cyprass Hills, 3 šeimų namas. 2 apartmentai po 6 kambarius; 1 apt. 5 kambarių. Graži apylinkė. Arti krautuvių, mokyklų, bažnyčių ir subvės. Vienas fėras. Bus vietos ant nuosavybės. Priimsime prieinamus pasiūlymus kainoje. **GRANT, 494 Crescent St., Brooklyn 8, N. Y. TAylor 7-7645.**

(165-166)

Jis ėjo, kur ėjo kiti— ir atsidūrė Anglijoje

James LaGuardia, 70 metų vyras iš Brooklyno, paskutiniu laiku savo pažįstamų buvo laikomas bent kiek suvaikėjusiu, jis ne visuomet žinojo, kas aplink jį dedasi, nors kalbantis su juom jis buvo gan logiškas. Dažniausiai jis tik vaikštinėjo gatvėmis ir važinėjo be jokio tikslo autobusais ir subvės traukiniais.

Aną savaitę LaGuardia, atvažiavęs Manhattanan, pamatė minią kur tai einant ir pasileido su ja. Pasirodė, kad tai buvo žmonės, kurie lipo į garlaivį United States, kuris plaukė Britanijon. Kontrolieriai, kaip matyti, jo nepastebėjo.

Po kiek laiko LaGuardia priėjo prie vieno jūrininko ir jo klausė:

"Kaip toli nuo čia iki BMT?"

Jūrininkas nesuprato klausimo, nes tai buvo ant laivo, kuris jau buvo tolokai vandenyne.

LaGuardia buvo patalpintas laivo ligoninėn ir dabar jis, kuris buvo talp "sekdamas miniją" nuplaukęs Anglijon, grįžta namo. Laivo daktaras sako:

"LaGuardia nesupranta, kad jis laive. Jis manęs vis klausia, kur jis gali rasti BMT, kad grįžti į Brooklyną".

Suimtas dėl šuniuko

Policija suėmė S. Rubiną ir nuvedė į policijos stotį už tai, kad jis leido šuniukui laisvam bėgioti po parką. Bet, kas labiausia erzina Rubiną, tai ne suėmimas, o faktas, kad policininkas jį privertė pėsčią apie mylią eiti su juom iki stoties. Mat, jis laišknašys. Jis sakė, kad tą dieną jau buvo pavaikščiojęs bent penkiolika mylių.

BUSINESS OPPORTUNITIES

Delicatessen. Doing over $2300 gross week, can do more. Excellent transit location. Sold by owner. Recently remodeled. Compl. equipped back kit. Est. 15 yrs. **JA. 3-7759.**

(163-169)

Modern Beauty Salon. 4 booths. 3 shampooing set-ups; newly furnished, sold completely equipped. Wonderful location, good business. Owner selling because of other interests. Call weekdays, 10—5, CI. 5-9640, except Wed.—Sat. & Sun. RE. 9-5476. (160-166)

Grožio Salionas. Įsteigta 30 m. 6 džiovinimo aparatai; 3 krėslai prie sinkų; 2 manikiūro stalai. Vėdinimo sistema. Geras pirkinys. **YO. 5-3021.** Taipgi 6 rūmų apt.

(162-168)

Delikatessen—Mesinyčia, krautuvė išnuomavimui. Įsteigta 29 m. Pilnai ištaisyta. 210-17 Hollis Ave., Brooklyn. Glenmore 2-2970.

(164-166)

REAL ESTATE

Valley Stream. Motina ir Duktė. 9 rūmai, mūrinis-Shingle bungalow; 50 x 100; 5 rūmai apačioj, 4 viršuj. Dvi spalvuotos vonios. Aliejus, karštas vanduo. Arti visko. Kaina $21,900. Kelrodis: Sunrise Highway iki Rockaway Ave., į dešinę iki 2-ros trafiko šviesos. **Valley Stream 5-7584 ar LO. 1-0641.**

(162-168)

Ideališka šeimai. Delikatessen. Vokiečių-Am. Parkchester. Puiki proga. Parduodame pilnai ištaisytą, tiesiai nuo sav. Parduodame su nuostoliu; priežastis, nesveikumas. **TY. 2-9919**

(165-167)

Delikatessen-Grosernė. Įsteigta 15 m. Nepaprasta proga. Pilnai įtaisyta. Puiki kaimynystė (Flushing-B'way). Savaitinė įeiga buvo $1400. Turi būti vėl atidaroma tuojau. Skambinkite Messer. **FL. 9-1282.**

(165-171)

Delicatessen. Fully equipped, going business. Also Italian Specialties. Est. 8 yrs. Good sandwich trade. Carle Place. Beer license. **EDgewood 3-3250.**

(165-171)

NEW YORK

HELP WANTED FEMALE

Housegirl. Sleep in.
Private room and bath
TV. Good home. Steady.
BE. 2-7272

(164-167)

Namų Darbininkė. Nuosavas kambarys, vonia ir TV. Paprastas virimas, prižiūrėti kūdikį. Visi įtaisymai. Vėliausi paliudijimai. $35-$40 į savaitę. **GR. 2-0154.**

(163-166)

Slaugės, RN. ir Slaugių pagelbininkės, LPN nuo 8-4 ir 4-12 šiftai. Naujai pabudavota gydymosi namai, atidarymas rugsėjo 9.
IN. 1-9900

(161-167)

Cleaning Women. To work 6 P. M.-12 P. M. Cleaning offices in large bldgs. Up to age 45. Apply 9 A. M. all wk. Please do not telephone. **NATIONAL CLEANING CONTRACTORS, 9 W. 29th St., N. Y. C.** (161-167)

MAID FOR BEAUTY SALON
SHORT HOURS, 5 DAYS.
FRANCOIS de PARIS
37 W. 8 St.
9:A. M. — 1: P M.
Off Sunday and Wednesday.
(166-169

ALTERATION HAND
Experienced better dresses, and coats, suits, cocktail dresses. Retail store or dress shop experienced only. High salary. — Call: **TR. 2-9129.**

(166-172)

IRENE HAHN AGENCY
147 E. 84th St., N. Y. C.
Puikūs darbai. Pilnam ar daliai laiko. Guolis ant vietos ar namuose. Slaugės, auklėtojos, virėjos, namų darbininkės, draugės. Kreipkitės dabar. **BU. 8-1635-6.**

HELP WANTED MALE

Stalioriai. Patyręs prie krautuvės rakandų. Unija. Kreipkitės:
OTT BROS.
517 W. 45th St. (10—11th Aves.)
N. Y. C.

(160-166)

MACHINISTS
Experimentals, turret lathe and set up, maximum pay. All benefits. Overtime.
ED. 3-2642

(164-170)

OPERATORS
Engine Lathe, Radial Drill
Milling Machine
Electrician 1st class
Top Pay
MOREY MACHINERY CO., INC.
4-57 26th Ave., Astoria, L. I.
Astoria 8-8850, Ext. 14
Int. 1:30—3:30 P. M.

(164-170)

Machinist. All around toolmaker, milling machine set up man. Multi-spindle helpers, Universal turret lathe man. Inspector; good working conditions. Paid vacations and holidays.
ALLIANCE MFG. & SUPPLY CO., INC. 32-15 Lawrence St., Flushing.
(164-170)

Kitchen Cabinets. Assemblers, Formica Men, Hardware Men, Helpers, Sanders, Sprayers, Truck Drivers.
HOLIDAY CABINETS
180 E. Bay Dr., Long Beach
GEneral 2-6630

(165-171)

Machinists. Toolmakers, Instrument makers, Lathes, Milling, Experimental. 50 hour week. All paid benefits.
DYNAMIC INSTRUMENT CORP.
59 New York Ave., Westbury
(165-171)

(Interior Trimmer)
Iš Vidaus Trimeris. Taipgi patyręs prie formų darbo, Nuolatinis darbas. Gera alga.
MO. 5-3800

(165-171)

IRON WORKERS
Experienced on forge and electrical soldering.
Call NI. 6-6155

(165-171)

Ar Tamsta jau gavai Laisvei naują skaitytoją? Jei ne, tai pasirūpink gauti.

UNIVERSAL PACKAGES, INC.
189 Second Ave., arti 12th St., N. Y. (Phoenix Theatre Bldg.)
AL. 4-1198
SPECIALĖS ŽEMOS VASARINĖS KAINOS
Pasiunčiame siuntinius į visas dalis Sovietų Sąjungos—į Lietuvą, Latviją, Ukrainą ir kitas šalis. MES GARANTUOJAME GREITĄ PRISTATYMĄ maisto, drabužių siuntinių žemomis kainomis ir apmokėtu muitu. Jūs gaunate rasytę su adresanto parašu. SIUNTINIAI ORO PAŠTU PRISTATOMI Į 10 DIENŲ. Jei jūs gyvenate toli, tai galite prisiųsti mums siuntinį su reikalingais nurodymais. Tas jums sutaupys laiko ir pinigų. Jūs galite pirkti iš mūsų drabužių, batų, medikalų ir kitokių daiktų savo siuntiniui. SPECIALUS APSAUGOJIMAS—apart reguliarės apdraudos, jūsų siuntinys bus apdraustas nuo pavogimo ir nuo ugnies. NEDELSIAMA. SIUNTINIAI SIUNČIAMI TUOJ.
Ofisas atdaras kasdien 8 v. ryto—6 v. vak. Sekmadieniais pagal sutartį. Mes išsiunčiam per Parcels to Russia.